

Addendum Data & IV Jaarplan 2026

Versie 0.9

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Verbeterprogramma
VHR-monitoring

Het addendum Data & IV jaarplan 2026 is een uitbreiding op het programmabrede jaarplan 2026 van het Verbeterprogramma VHR-monitoring. De stuurgroep NM&IV heeft al akkoord gegeven op het programmabrede jaarplan. Het voorliggend addendum gaat dieper in op de specifieke doelen, beoogde resultaten, opbrengsten en activiteiten van de programmalijn Data & IV.

Coverfoto: Ecoduct 'Woeste Hoeve', A50-Veluwe, 2024

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Managementsamenvatting.....	5
<i>Gebruikers.....</i>	<i>5</i>
<i>Hoofdcomponenten Data&IV.....</i>	<i>6</i>
<i>Programmalijn ondersteuning.....</i>	<i>6</i>
<i>Oplevering in 2026.....</i>	<i>6</i>
<i>Tijdsplanning en afhankelijkheden.....</i>	<i>6</i>
<i>Datasets.....</i>	<i>7</i>
<i>Governance.....</i>	<i>7</i>
<i>Begroting.....</i>	<i>7</i>
Ambitie.....	8
Doelen.....	9
Gebruikers.....	9
Ondersteuning Programmalijnen.....	11
Producten.....	13
<i>Productlandschap.....</i>	<i>13</i>
<i>Producten.....</i>	<i>14</i>
<i>Basiscomponenten.....</i>	<i>15</i>
Data.....	16
<i>Data bij de bron.....</i>	<i>16</i>
Praktische belemmeringen.....	16
Vier scenario's in relatie tot het dataplatform.....	17
Tijdreizen.....	17
Kernboodschap.....	17
<i>Dataplatform.....</i>	<i>17</i>
Doel en Context.....	17
Vijf Kernfuncties.....	19
Leidende Principes.....	19
Architectuur: Bouwblokken.....	20
Technische Keuzes (Solution Design).....	21

Beveiliging & Compliance	21
<i>Databronnen</i>	22
Planning	25
Q2 2026.....	26
Q3 2026.....	26
Q4 2026.....	27
Q1 2027.....	27
Q2 2027.....	28
Governance	29

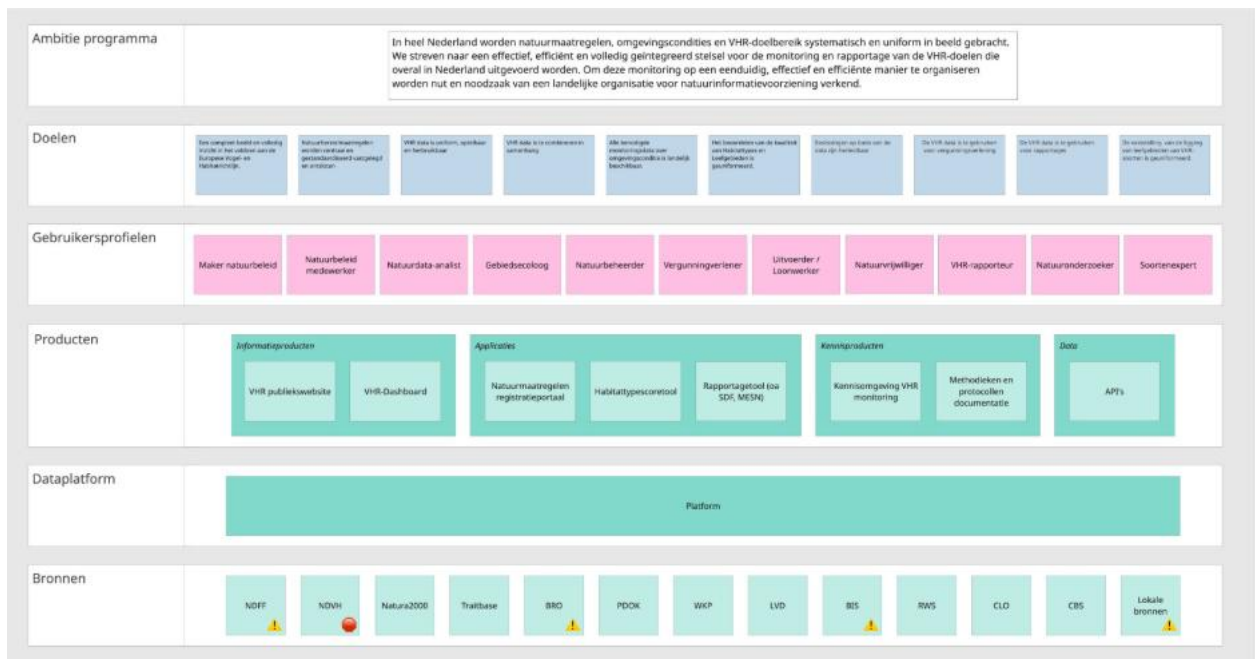
Inleiding

De opgaven waar het VVM-programma voor staat vragen om samenhangende, betrouwbare, makkelijk herbruikbare en tijdig beschikbare informatie. Tegelijkertijd is de huidige informatievoorziening vaak versnipperd georganiseerd: gegevens zijn verspreid over verschillende systemen, definities sluiten niet altijd op elkaar aan, het kost veel tijd en inspanning om informatie te combineren en geschikt te maken voor gebruik en dit voor een volgende informatievraag weer helemaal opnieuw uit te moeten voeren.

Dit leidt tot concrete knelpunten in de uitvoering. Zo vragen Europese rapportages om integrale, consistente datasets die nu vaak handmatig moeten worden samengesteld. Ook bij gebiedsgericht beheer is het combineren van gegevens uit verschillende domeinen essentieel om tot goede afwegingen en sturing te komen, terwijl dit in de praktijk nog onvoldoende ondersteund wordt. Het gevolg is een verhoogde administratieve last, risico op fouten en beperkte wendbaarheid in beleid en uitvoering.

Met de inzet op data en informatievoorziening binnen het VVM-programma werken we aan het oplossen van deze knelpunten. We richten ons op het beter ontsluiten, verbinden en herbruikbaar maken van gegevens, zodat informatie éénmalig wordt vastgelegd en meervoudig kan worden gebruikt. Daarmee versterken we de kwaliteit van besluitvorming, verlagen we de uitvoeringslast en vergroten we het vermogen om tijdig en adequaat te voldoen aan (inter)nationale informatieverplichtingen.

De businesscase laat zien dat investeren in een toekomstbestendige data- en IV-voorziening niet alleen noodzakelijk is om aan externe eisen te voldoen, maar ook bijdraagt aan efficiënter werken en betere sturing op maatschappelijke opgaven.

Bovenstaand figuur laat de zes lagen van de informatievoorziening van het programma zien. Deze zes lagen zijn ook de leidraad voor dit document en de hoofdstukken. Dataplatform en Bronnen behandelen we samen in het hoofdstuk 'Data'. Na de informatie over gebruikers behandelen we de ondersteuning die Data&IV geeft aan het programma en de inhoudelijke programmaliijnen en als afsluitende hoofdstukken behandelen we de planning en de governance van de programmaliijn. De icoontjes in de databronnen geven aan dat er problemen zijn met de databron die impact heeft op de producten die er gebruik van maken.

Managementsamenvatting

Het addendum Data&IV jaarplan is opgesteld vanuit de behoefte van de stuurgroep om meer zicht te krijgen op het werk van Data&IV. De voortgangsrapportages en jaarplannen gaven hiervoor te weinig grip op het werk dat wordt uitgevoerd vanuit de programmaliijn. Er zijn negen criteria opgesteld met de stuurgroep die beantwoord moeten worden om te toetsen of dit addendum hier meer inzicht in geeft. Deze 9 criteria zijn gebruikt als indeling voor de management samenvatting, bij ieder criteria zit de verwijzing naar de betre'ende verdiepende informatie. De antwoorden op de criteria vragen context voor beter begrip. Daarom is ervoor gekozen om deze in dit document op te nemen ondanks dat dit ervoor zorgt dat het als addendum op een jaarplan een grote uitbreiding inhoudt.

Gebruikers

Er zijn 11 programmabrede gebruikersprofielen gedefinieerd. De profielen geven richting bij het onderzoeken van problemen en oplossingen rond een product. Het maakt duidelijk voor wie het is, wat hun uitdagingen zijn en wat voor type rollen betrokken moeten worden om het product te ontwikkelen en te testen. De profielen worden per (kennis)product specifieker gemaakt om de toepasbaarheid te verhogen. Deze specificering wordt opgenomen in het project start document van een product, zoals bv voor de registratieapplicatie van Natuurmaatregelen. [zie pagina 9]

Hoofdcomponenten Data&IV

De hoofdcomponenten of taken voor de programmalijn zijn: Data ontsluiting, bestaande standaarden voor geo en metadata implementeren in het dataplatform, verbeteren landelijke data- en informatievoorziening via andere databronnen, ontsluiten data- en informatie via eigen dashboards en API's, applicaties voor het ondersteunen van werkprocessen, data aanbieden voor landelijke rapportages, data aanbieden voor vergunningverlening, verzamelde kennis aanbieden via een kennisomgeving. Hier wordt meer over vermeld bij de ondersteuning van de programmalijnen, producten en data [zie pagina 12, 13, 17]

Programmalijn ondersteuning

Alle drie de inhoudelijke programmalijnen krijgen ondersteuning vanuit Data&IV. Via expertise bij data- en informatievraagstukken, gebruikersbehoefte ophalen en vertalen, applicatieontwikkeling voor ondersteunen van werkprocessen (zoals het scoren van maatlatten). [zie pagina 12]

Oplevering in 2026

- Dataplatform en algemene VVM services
 - o dataplatform v1.0 met generiek API's
 - o kwaliteitsraamwerk data
 - o ontsluiting databronnen N2000, PDOK, WKP
 - o knelpunten analyse Databronnen NDVH, NDFF, BRO, RWS, BIS, Traitbase. Afhankelijkheid: bereidheid databronhouders voor verbeteringen aan bronsysteem
 - o design systeem voor applicaties v1.0
- Applicaties, Informatie- en kennisproducten
 - o VHR-dashboard probleemstelling (eerste fase ontwerpende aanpak). Afhankelijkheid: beschikbaarheid potentiële gebruikers voor afstemmen en testen probleemstellingen.
 - o Rapportagetool voor SDF oplossingsrichting uitwerken (tweede fase ontwerpende aanpak). Afhankelijkheid: beschikbaarheid nieuwe handleiding voor SDF uitbreiding van 2028.
 - o Habitatype scoretool een habitatype, drie indicatoren, N2000 gebieden (tweede/derde fase ontwerpende aanpak). Afhankelijkheid: beschikbaarheid data, goedgekeurde methodiek van ontwikkelteam UB
 - o Kennisomgeving OMG migratie. Afhankelijkheid: online omgeving vanuit BIJ12 met benodigde bouwstenen

[zie pagina 27]

Tijdsplanning en afhankelijkheden

SDF rapportage: in 2028 wordt een nieuwe EU standaard verplicht. Om voortouwnemers genoeg tijd te geven om al hun gebieden om te zetten is er in 2027 al ondersteuning nodig vanuit IV voor het registreren.

MESN rapportage: in april 2027 is de volgende rapportage cyclus. Aanleveren natuurmaatregelen moet dan via het registratieportaal van het VVM lopen.

Habitattype scoretool: volledigheid NDVH en NDFF data is een bottleneck. We hebben geen beeld wanneer dit opgelost is.

Dataplatform: Volledigheid NDVH en NDFF data heeft een grote impact op alle producten die gebruik maken van het dataplatform.

Datasets

De belangrijkste datasets die ontsloten worden komen uit de databronnen: NDVH, NDFF, N2000, PDOK, WKP, BRO, RWS, BIS, Traitbase.

[zie pagina 23]

Governance

De huidige governance structuur van Data&IV wordt in het kader van aanpassingen in de governance van het programma als geheel, in 2026 aangepast. Het Ontwikkelteam blijft bestaan en moet uitgebreid worden, de Afstemcirkel wordt uitgebreid met een tactisch IT-board en er komt een strategisch IT-board die de stuurgroep gaat ondersteunen. Er is een nieuwe kadans ingepland met het Ontwikkelteam en Afstemcirkel

[zie pagina 30]

Begroting

De begroting is als los document bijgevoegd. Van de begroting van Data&IV gaat ca 29% naar het opzetten van het dataplatform, bouwen van diensten voor de verschillende producten en het ontsluiten van databronnen. 28% gaat naar de Natuurmaatregelen registratietool, in 2027 zal dit sterk dalen omdat de belangrijkste functionaliteiten dan gebouwd zijn. Een kanttekening hierbij is wel omdat we werken met herbruikbare bouwstenen vraagt het eerste product altijd meer werk omdat de bibliotheek aan herbruikbare bouwstenen opgebouwd moet worden. Naar de habitattype scoretool gaat ca 8% in 2026, dit zal in 2027 toenemen omdat er dan een compleet team een jaar aan bouwt, de verwachting is dat dit in 2028 dan weer afschaalt, net zoals Natuurmaatregelen. Naar ondersteuning van omgevingscondities en doelbereik gaat ca 10% van het budget.

Ambitie

“In heel Nederland worden natuurmaatregelen, omgevingscondities en VHR-doelbereik systematisch en uniform in beeld gebracht. We streven naar een e’ectief, e’iciënt en volledig geïntegreerd stelsel voor de monitoring en rapportage van de VHR-doelen die overal in Nederland uitgevoerd worden. Om deze monitoring op een eenduidig, e’ectief en e’iciënte manier te organiseren worden nut en noodzaak van een landelijke organisatie voor natuurinformatievoorziening verkend.”

“Dankzij uniformiteit kun je pas echt wat met de data” –
Mike van de Hulst, adviseur Natuurmonitoring bij het Expertiseteam Natuur
Provincie Flevoland

Doelen

*“Het ontzorgt mij dat er een standaard komt die voor iedereen geldt” –
Lieven Toussaint, beleidsmedewerker programma natuurherstel
Provincie Noord-Holland*

Voor de doelen van de informatievoorziening zijn het programmaplan 2025-2030, Jaarplan 2026 en de Businesscase Samen op pad gebruikt. Daar zijn de doelen die relevant zijn voor data en informatievoorziening eruit gelicht en geherformuleerd. De doelen zijn in te zetten op het niveau van strategische sturing en bieden een fundering voor het maken van tactische keuzes.

1. VHR-data en informatie ontsluiten die gebruikers kunnen inzetten om inzicht te krijgen in het voldoen aan de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.
2. Één centrale, eenvoudige en betrouwbare registratievoorziening voor natuurherstelmaatregelen, zodat gegevens landelijk uniform, optelbaar, vergelijkbaar en ruimtelijk inzichtelijk zijn voor analyses en wettelijke rapportages (o.a. VHR, MESN/Wsn, SDF, NDA).
3. VHR data in het dataplatform is uniform, optelbaar en herbruikbaar volgens de FAIR principes (*Findable* - vindbaar, *Accessible* - toegankelijk, *Interoperable* - uitwisselbaar, *Reusable* - herbruikbaar), zodat deze te gebruiken en uit te wisselen is voor uiteenlopende toepassingen en vergeleken kan worden.
4. Alle benodigde monitoringsdata over omgevingsconditie is landelijk beschikbaar, zodat meerdere organisaties gebruik kunnen maken van dezelfde, uniforme data.
5. Het beoordelen van de kwaliteit van Habitattypes en Leefgebieden is geüniformeerd, zodat beoordelingen vergeleken en opgeteld kunnen worden.
6. Data die gebruikt is voor beslissingen en scores is herleidbaar, zodat duidelijk en verklaarbaar is hoe deze ingezet is.
7. Door VHR data samen te brengen in het dataplatform hoeven er minder bronnen geraadpleegd te worden voor vergunningsaanvragen.
8. VHR data is te gebruiken voor rapportages, zodat deze maar een keer vastgelegd hoeft te worden en meerdere keren gebruikt kan worden.
9. Data is beschikbaar om te ondersteunen bij de vaststelling van de ligging van leefgebieden van VHR-soorten. Dit maakt het proces van de vaststelling reproduceerbaar, vergelijkbaar en betrouwbaarder, ongeacht wie het uitvoert.

Gebruikers

Er zijn 11 programmabrede gebruikersprofielen gedefinieerd. De profielen geven richting bij het onderzoeken van problemen en oplossingen rond een product. Het maakt duidelijk voor wie het is, wat hun uitdagingen zijn en wat voor type rollen betrokken moeten worden om het

product te ontwikkelen en te testen. De profielen worden per (kennis)product specifiek gemaakt om de toepasbaarheid te verhogen. Deze specificering wordt opgenomen in het project start document van een product, zoals bv voor de registratieapplicatie van Natuurmaatregelen.

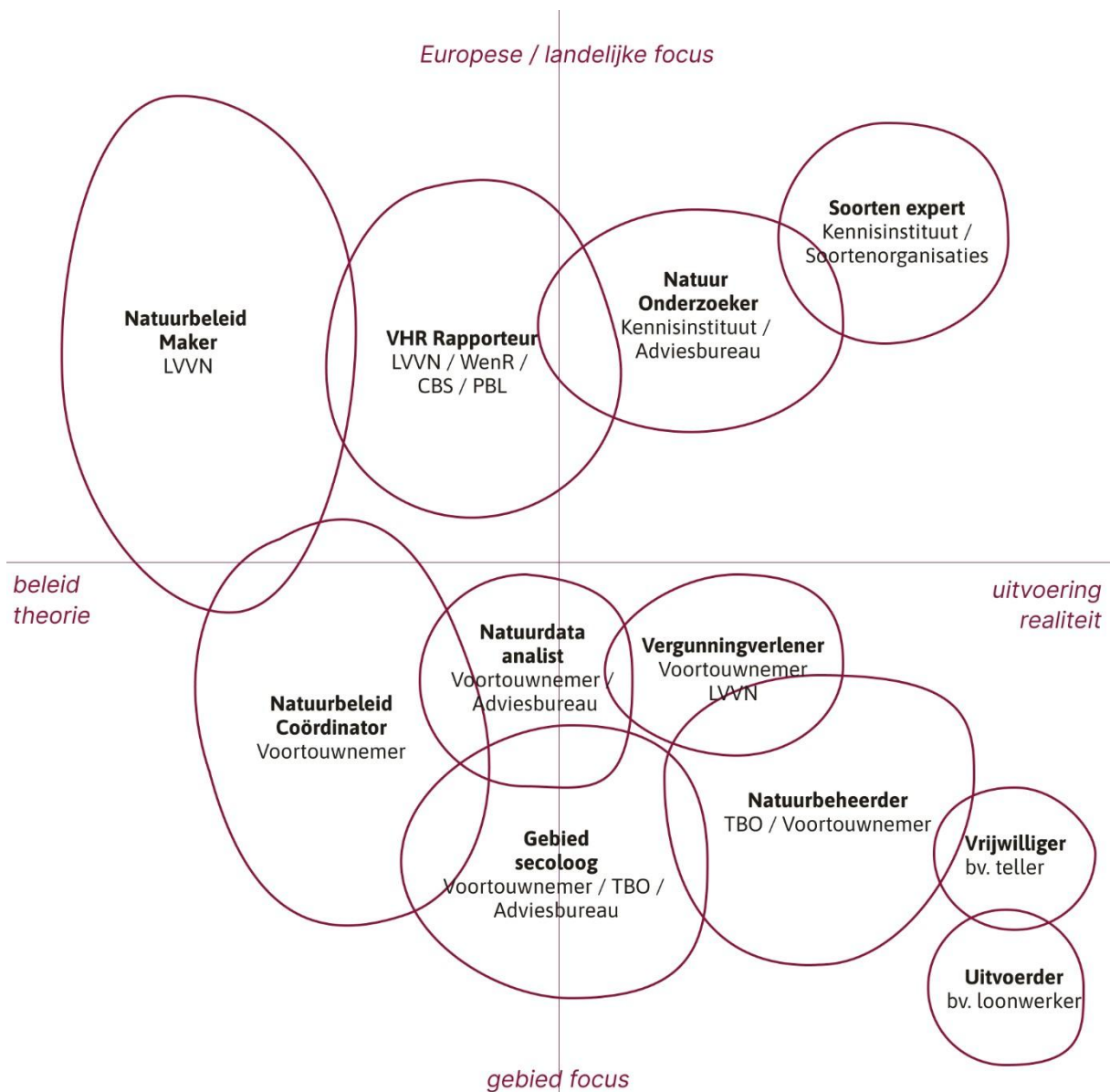
De 11 profielen zijn:

- **Maker natuurbeleid** - organisaties: LVVN; - mogelijke functietitels: Strategisch beleidsadviseur, Beleidsmedewerker toezicht en rapportage.
- **Natuurbeleidsmedewerker** - organisaties: Voortouwnemers; - mogelijke functietitels: Medewerker natuur, Projectleider Natuurmonitoring
- **Natuurdata-analist** - organisaties: Voortouwnemers, Onderzoeksinstituten, Ecologische adviesbureaus; - mogelijke functietitels: Teamleider databeheer & GIS, Medewerker Onderzoek & Advies, Data analist
- **Gebiedsecoloog** - organisaties: Voortouwnemer, TBO, Ecologisch Adviesbureau; - mogelijke functietitels: Ecoloog Natura2000, Beleidsmedewerker Natura2000, Adviseur monitoring
- **Natuurbeheerder** - organisaties: TBO, Voortouwnemer; - mogelijke functietitels: Adviseur Fauna & Natuurbeheer, Boswachter, Coördinator SNL monitoring
- **Vergunningverlener** - organisaties: Voortouwnemer, Omgevingsdiensten, LVVN; - mogelijke functietitels: Vergunningsverlener milieu, Medewerker Handhaving en Toezicht
- **Uitvoerder / Loonwerker** - organisaties: Loonwerkbedrijf; - mogelijke functietitels: Veldwerker, Loonwerker, Boswachter
- **Natuurvrijwilliger** - organisaties: SoortenNL en Sovon (vrijwilliger), TBO (leden); - mogelijke functietitels: Vogelteller, Vrijwilliger meetnet amfibieën
- **VHR-rapporteur** - organisaties: LVVN, CBS, WEnR, PBL; - mogelijke functietitels: Projectleider natuurstatistiek, Beleidsmedewerker Natura2000
- **Natuuronderzoeker** - organisaties: Onderzoeksinstituten (WEnR); - mogelijke functietitels: PhD ecologie, Specialist abiotiek, Ecoloog
- **Soortenexpert** - organisaties: SoortenNL, Sovon; - mogelijke functietitels: Coördinator NEM, Broedvogel onderzoeker

“Ik vind het al een hele vooruitgang als we binnen Nederland in ieder geval dezelfde definities gebruiken bij natuurmonitoring, zodat we goede analyses kunnen geven. Dat is voor mij vanuit een ecologische achtergrond het

belangrijkste: dat je kan zien dat het werkt wat je doet, en als het niet goed gaat dat je kunt monitoren waarom niet.” –

Mike van de Hulst, adviseur Natuurmonitoring bij het Expertiseteam Natuur Provincie Noord-Holland

Ondersteuning Programmalijnen

Data&IV ondersteunt de inhoudelijke programmalijnen rond vraagstukken over data (gebruik, beschikbaarheid, informatiestromen) en het verbeteren van werkprocessen door automatisering, en we hebben een holistische blik hoe bepaalde vraagstukken binnen een programmalijn overeenkomsten hebben met soortgelijke vraagstukken binnen het programma en het bredere werkveld van de VHR-monitoring. We onderzoeken de kansen van het combineren van deze vraagstukken.

Algemene ondersteuning

- Gebruikers inventariseren en hun behoeften vertalen naar taken
- Analyse van werkprocessen
- Analyse van Informatie- en Datastromen

- Verwerking van Data
- Beheer en metadatering van Data
- Validatie van datakwaliteit

Programmalijs Doelbereik hebben we uitgesplitst in de losse deelprojecten.

Leefgebieden van soorten (doelbereik)

Het project is minder ver dan de andere projecten waardoor de geleverde ondersteuning nog minimaal is. Dit zal uitgebreid gaan worden omdat hier dezelfde vraagstukken spelen over de beschikbaarheid en gebruik van data, analyse van informatiestromen en werkprocesverbetering.

- Toekomstig technische input leveren voor het maken van leefgebiedenkaarten
- Verkennen probleemstelling en oplossingsrichting voor het maken van kaarten voor gebruikers
- Informatie- en data-analyse

Natuurmaatregelen

Het registratieportaal is inhoudelijk en qua planning behandeld binnen het jaarplan van programmalijs Natuurmaatregelen. Hier zal binnen dit document niet verder op ingegaan worden.

- Aansluiting en uitbreiding van IMNa
- Technische- en gebruiksanalyse pilotomgeving
- Informatie- en data-analyse
- Gebruikersbehoefte inventariseren
- Ontwerpen, bouwen en testen registratieportaal
- Koppelen met het dataplatform
- IV team voor registratieportaal
 - o Product owner o 2 developers
 - o Product ontwerper

Omgevingscondities

- Informatie- en data-analyse
- Vraagstukken rond Data, Standaardisatie en Beheer voor landelijke opslag
- Technische afstemming met BRO en WEnR
- Inrichting Sharepoint kennisomgeving
- In de toekomst een IV team

Soortenmonitoring (doelbereik)

- Visualiseren hiaten in soortenmonitoring
- Meetnetten overzicht samenstellen en ontsluiten
- Gesprekken over beheer van analysedatabase CBS
- Informatie- en data-analyse

Uniforme beoordelingskaders (doelbereik)

- Informatie- en data-analyse

- Technisch toetsen haalbaarheid score matlatten van habitattypen
- Gebruikersbehoefte inventariseren
- Ontwerpen en testen scoretool voor het scoren van habitattypen
- Koppelen met het dataplatform
- IV team voor bouwen scoretool
 - o Product ontwerper
 - o 2 developers
 - o Informatie- en data-analist
 - o Gebruikstester

Vegetatie- en habitatype kartering (doelbereik)

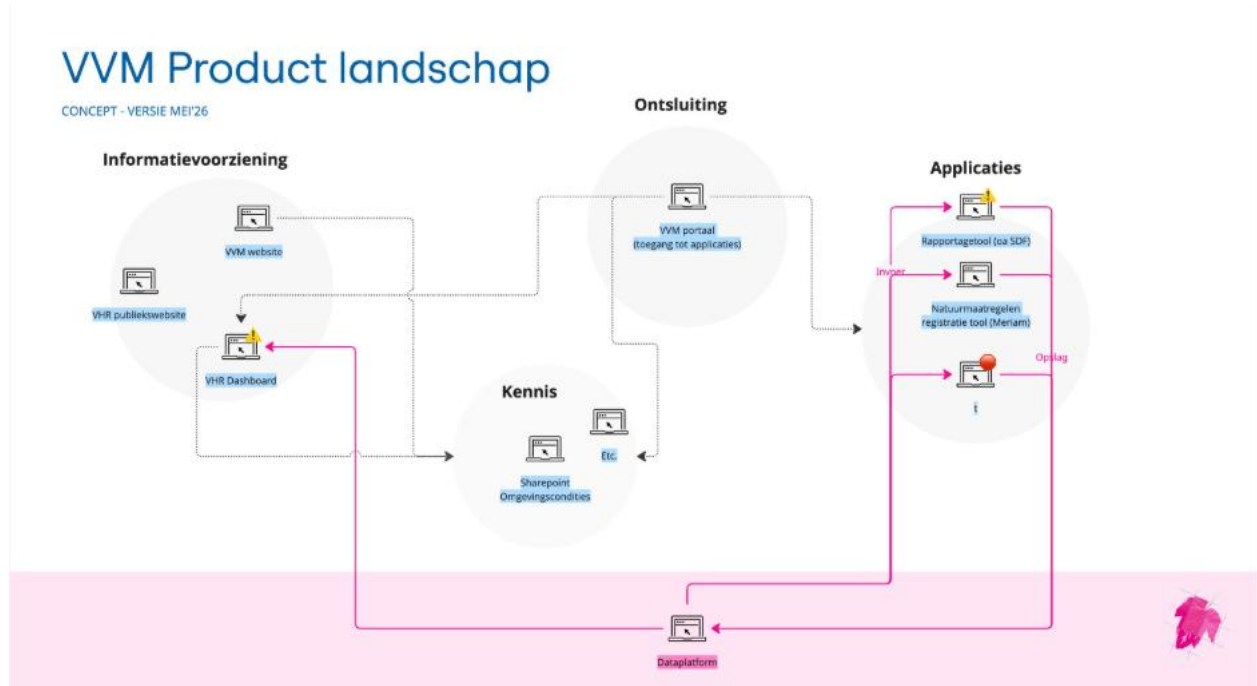
- Technische analyse van bestaande tooling (veg2hab)

Producten

Omdat vraagstukken binnen de inhoudelijke programmalijnen meestal een data- en informatiecomponent hebben wordt Data&IV al vroeg in deze processen betrokken om latere verrassingen te minimaliseren. Dit zorgt ervoor dat we aan meerdere producten tegelijkertijd werken die in verschillende fases van ontwikkeling zijn. Sommigen zijn een idee of probleem dat gesignaleerd is, anderen zit al in de bouwfase (zoals Natuurmaatregelen).

Productlandschap

De producten uit de zes lagen van de informatievoorziening zijn schematisch weergegeven in het productlandschap hieronder om de connectie met elkaar en het dataplatform visueel te maken. *De waarschuwingsicoontjes bij sommige producten geven aan dat hier een probleem is met een databron. Dit kan een probleem zijn die niet blokkerend is, maar wel belangrijk om in de toekomst op te lossen, of wel blokkend omdat het een directe impact heeft op het product. Meer detail is hierover te vinden bij de Databronnen onder het hoofdstuk Data.*

Producten

Naast het productlandschap leggen we per product de belangrijkste informatie vast in een canvas (een variatie op het businessmodel canvas) om de doelen, gebruikers, oplossing en bronnen overzichtelijk bij elkaar te hebben. We hebben dit van drie producten bijgevoegd (Habitattype scoretool (maatlatten), Rapportagetool en het VHR-dashboard) in het document: [Productideeën v5 Data-IV.pdf](#). We hebben ze als screenshot hieronder toegevoegd.

Habitattype scoretool (Maatlatten) Een digitaal hulpmiddel voor het scoren en beoordelen van de kwaliteit van habitattypen Waarom? Kwaliteit van habitattypen wordt wisselend en beperkt beoordeeld, daarom methodiek ontwikkeld. De uitvoering kost echter veel tijd. Voor wie is het? Gebiedsecoloog Natuurdata-analist Hoe werkt het? Binnen een gebied worden per habitattype gegevens zo veel mogelijk automatisch ingeladen en vertaald naar een kwaliteitsscore. Waar nodig worden gegevens handmatig aangevuld. Zo worden voor alle kwaliteitsaspecten (vegetatie, typische soorten, etc.) scores berekend, die zich optellen naar een totaalscore. Samenwerking binnen het Verbeterprogramma: - Programmlijn Doelbereik <i>Uniforme beoordelingskaders</i> - Programmlijn Omgevingscondities Doelen - Gebruikers kunnen een habitattype snel, betrouwbaar en op dezelfde manier scoren en beoordelen, zodat de resultaten vergelijkbaar zijn doordat iedereen met dezelfde uitgangspunten werkt. - Resultaten van de scores zijn beschikbaar voor andere doeleinden zoals de scores in de Standard Data Form (SDF) rapportage. - Scores en de achterliggende data worden lang bewaard zodat deze voor latere verificatie en gebruik terug te halen zijn. Databronnen Landelijk - NDFF - NDVH - BRO - WKP - Natura2000.nl - PDOK - IKN Lokaal - Iteratio - RWS	Status Fase 2: Oplossingsdefinitie 2026 - Alle indicatoren zijn volledig uitgewerkt en verwerkt in geautomatiseerde rekenregels - Een terrestrisch habitattype is volledig uitgewerkt en te scoren voor alle gebieden 2027 - Alle terrestrische habitattypes zijn beschikbaar om te scoren door de VTN-ers - Er is een eerste technische proof of concept voor een acuatisch habitattype - Scoredata is beschikbaar voor andere toepassingen
VHR Dashboard (Verantwoording) Een digitaal hulpmiddel voor het bij elkaar brengen van VHR gegevens voor diverse analyses en rapporten. Waarom? Informatie over soorten en habitattypen uit diverse bronnen is lastig samen te brengen. Door verschillende rapportage sporen, wordt werk dubbel gedaan. Het kost vervolgens tijd en extra afstemming om te achterhalen welke data gebruikt is in een rapportage. Voor wie is het? Beleidsmedewerker VHR VHR Rapporteur Beleidsmedewerker Natuur Hoe werkt het? Op basis van een bepaalde rapportage, wordt een datapakket verzameld en klaargezet voor de gebruiker, afkomstig uit gevalideerde bronnen. Daarnaast wordt aangegeven voor welke onderdelen de data niet (centraal, volledig en/of gevalideerd) beschikbaar is en een extra, handmatige aanvraag gedaan moet worden. Samenwerking binnen het Verbeterprogramma: - Programmlijn Doelbereik <i>Uniforme beoordelingskaders</i> <i>Soortenmonitoring</i> - Programmlijn Omgevingscondities - Programmlijn Maatregelen Doelen - Aanbieden van datablokken waardoor rapportage op basis van dezelfde informatie gebeurt. - Helder overzicht van welke data centraal beschikbaar is en waar nog een aanvullende aanvraag gedaan moet worden. - Uniformiteit in aanbod van de data uit diverse bronnen, zodat deze beter met elkaar te verbinden is. Databronnen Landelijk (nog verder te verkennen) - NDFF - NDVH - BRO - WKP - Natura2000.nl - PDOK - IKN - CBS	Status Fase 1: Probleem definitie 2026 - Eerste datablokken gedefinieerd (bv. extra velden uit het nieuwe SDF format) en uitgewerkt hoe dit gestructureerd verwerkt kan worden op het dataplatform. - Data inventarisatie van diverse rapportages en de link met de verschillende databronnen om overlap en dubbeling in de informatieverzameling te zien. - Prototype van het digitale hulpmiddel op basis van bronnen die nu al beschikbaar zijn. 2027 - Eerste datablokken beschikbaar voor gebruik in nieuwe proces voor nieuwe rapportage SDF.

“Het kost nu heel veel tijd om informatie bij elkaar te zoeken, omdat het niet allemaal op één plek is verzameld bijvoorbeeld. Het gaat straks volgens mij vooral veel tijd schelen om de juiste informatie voor rapportages bij elkaar te zoeken. Straks blijven we als provincie wel de gegevens beheren natuurlijk, maar we leveren ze aan de applicatie aan die VVM bouwt, zodat ze dan straks daar staan opgeslagen.” –

Lieven Toussaint, beleidsmedewerker programma natuurherstel
Provincie Noord-Holland

Rapportage tool (oa SDF)

Een digitaal platform voor het gezamenlijk invoeren en inzien van diverse (Europese) VHR rapportages.

Status
Fase 2: Oplossingsdefinitie

Waarom?
In het Europese Reportnet3 ontbreekt functionaliteit voor het gezamenlijk invoeren van gegevens. In de praktijk ontstaan hierdoor verschillende versies van bestanden die los gedeeld worden en blijft onduidelijk wie, wanneer bepaalde velden heeft ingevuld.

Voor wie is het?
Beleidsmedewerker VHR
VHR Rapporteur
Beleidsmedewerker Natuur

Hoe werkt het?
Op basis van de bestaande Europese formats wordt het formulier digitaal toegankelijk voor diverse organisaties. Rechtenbeheer zorgt dat ieder de velden kan invullen waar zij verantwoordelijk voor is. Hierdoor is gezamenlijk invullen mogelijk.

Samenwerking binnen het Verbeterprogramma:
-

Doelen

- ☐ Digitaal toegankelijk maken van de (Europese) VHR rapportages voor diverse organisaties.
- ☐ Invoer van velden op basis van rechten van een organisatie. Waardoor samengewerkt kan worden aan rapportages volgens verantwoordelijkheden.
- ☐ Historie inzien van rapportages over tijd, waarbij toelichtingen en verantwoording gegeven kan geven.
- ☐ Invoerhulp voor bepaalde velden in een rapportage (bv. op basis beschikbare data uit VHR dashboard).

Databronnen
Landelijk (nog verder te verkennen)

- SDF database
- NDVH
- NDFF
- Natura2000.nl

2026

- ☐ Data model maken van het nieuwe format SDF met de bijhorende nieuwe velden en matchen van velden uit huidige formaten van de SDF.
- ☐ Inladen van de historische gegevens
- ☐ Prototype van de invoer van een rapportage door verschillende organisaties.

2027

- ☐ Invoer van SDF voor X gebieden (bijvoorbeeld van Natura2000 gebieden met nieuw beheerplan).

Basiscomponenten

We bouwen zoveel mogelijk herbruikbare componenten voor de applicaties en het ondersteunende dataplatform. Dit zorgt ervoor dat we een component maar eenmalig hoeven te bouwen en daarna alleen hoeven te configureren wanneer het in een ander product wordt toegepast. Dit zorgt ervoor dat het onderhoud makkelijker, overzichtelijker en kostentechnisch beter wordt.

- Toegangsbeheer (IAM) voor de applicaties
- API beheer waardoor data ook extern ontsloten kan worden
- Upload functionaliteit
- Export functionaliteit van data
- Design System voor de stijl en interactie van applicaties
- Beheer validatie- en rekenregels
- Interactieve kaart visualisaties

- Kaartvisualisatieserver
- Rapportagedata checker voor het aanleveren van informatie
- Metadatamanagement
- Data-analyse tooling

Data

De werkprocessen rond de VHR-monitoring vragen om samenhangende, betrouwbare, makkelijk herbruikbare en tijdig beschikbare informatie zodat het werk in minder tijd gedaan kan worden en de kwaliteit van onder andere analyses door gebruikers omhooggaat. Voor dit doeleinde worden een aantal producten ontwikkeld die data gebruiken uit bestaande en nieuwe databronnen om de werkprocessen te ondersteunen. Hierin zit veel herhalend gebruik van dezelfde databronnen. Deze data willen we efficiënt ophalen en hergebruiken. Hiervoor wordt het dataplatform gebouwd. Bij het analyseren van de databronnen komt een grote verscheidenheid naar voren in hoe compleet de data is, hoe deze uit de databron te halen is en of de historie van de data ook opgeslagen wordt. De antwoorden op deze vragen hebben impact op wat het dataplatform moet kunnen. We bespreken eerst het principe 'data bij de bron' en hoe wij hier mee omgaan. Daarna geven we een overzicht van het dataplatform. Kerntaken, Principes, Bouwstenen, Solution architectuur, Security.

"Ik denk dat als je het de provincies vraagt of ze een nationale bron zouden willen hebben voor data zoals vegetatietypen en soorten, ze allemaal ja zeggen. Maar in de praktijk zijn zij zelf verantwoordelijk voor de data-inwinning en ook voor de ontsluiting van die data. Ik denk dat het echt voordelen biedt wanneer we op lange termijn data zoveel mogelijk samengebracht wordt op een nationaal niveau in kaders van uniformiteit. Dan kun je voor heel Nederland ook analyses gaan uitvoeren als die data ook uniform is ingewonnen." –

Rick Kluiver, adviseur natuurmonitoring
provincie Overijssel

Data bij de bron

Het principe "data bij de bron" (NORA/NAP 12) is het ideaal: data wordt alleen opgehaald wanneer nodig. In de praktijk is dit echter niet altijd haalbaar.

Praktische belemmeringen

Er is geen "single source of truth", en er spelen diverse obstakels mee, zoals gebrekkige ontsluiting van bronnen, het ontbreken van historische data, prestatieproblemen en kostenefficiëntie. De conclusie uit een eerder IBDS-artikel (2024) is dat een overgang naar

"data bij de bron" weliswaar beter mogelijk is dan in 2013, maar dat er nog te weinig prikkels zijn voor organisaties om daadwerkelijk die stap te zetten — de baten zijn abstract, de kosten concreet.

Vier scenario's in relatie tot het dataplatform

1. Los document → data én metadata worden opgeslagen in het platform
2. Online bestandsdownload → idem
3. Directe API-koppeling zonder goede datahistorie → idem; het platform faciliteert zelf de historische opslag
4. Directe API-koppeling mét goede datahistorie → alleen metadata en recente versies worden opgeslagen; historische data blijft bij de bronhouder

De technische (on)mogelijkheden van externe databronnen bepalen op welke wijze het dataplatform data kan ontvangen van die bron of hoe er toegang tot de data aan de bron kan worden gerealiseerd. Het doel is om uiteindelijk te komen tot een koppeling met externe bronnen met een API volgens het laatste scenario. In de praktijk betekent dit echter dat er voor een groot deel van de databronnen met een tussenoplossing zal worden gewerkt middels de eerste twee scenario's. Het tempo waarmee toegewerkt kan worden naar het gewenste scenario wordt vooral bepaald door de bronhouder.

Tijdreizen

De kwaliteit van de natuur staat onder druk en de natuur reageert doorgaans niet snel op herstelmaatregelen. Daarom is inzicht over een langere termijn van de staat der natuur noodzakelijk om het effect van maatregelen te kunnen beoordelen. Niet alleen met de vraag van nu op de situatie van nu. Maar ook met de vraag van nu over zes jaar en andersom. Het dataplatform is in gericht om data gedurende zeer lange tijd toegankelijk te houden. Als de databron dat ook biedt blijft de data daar.

Kernboodschap

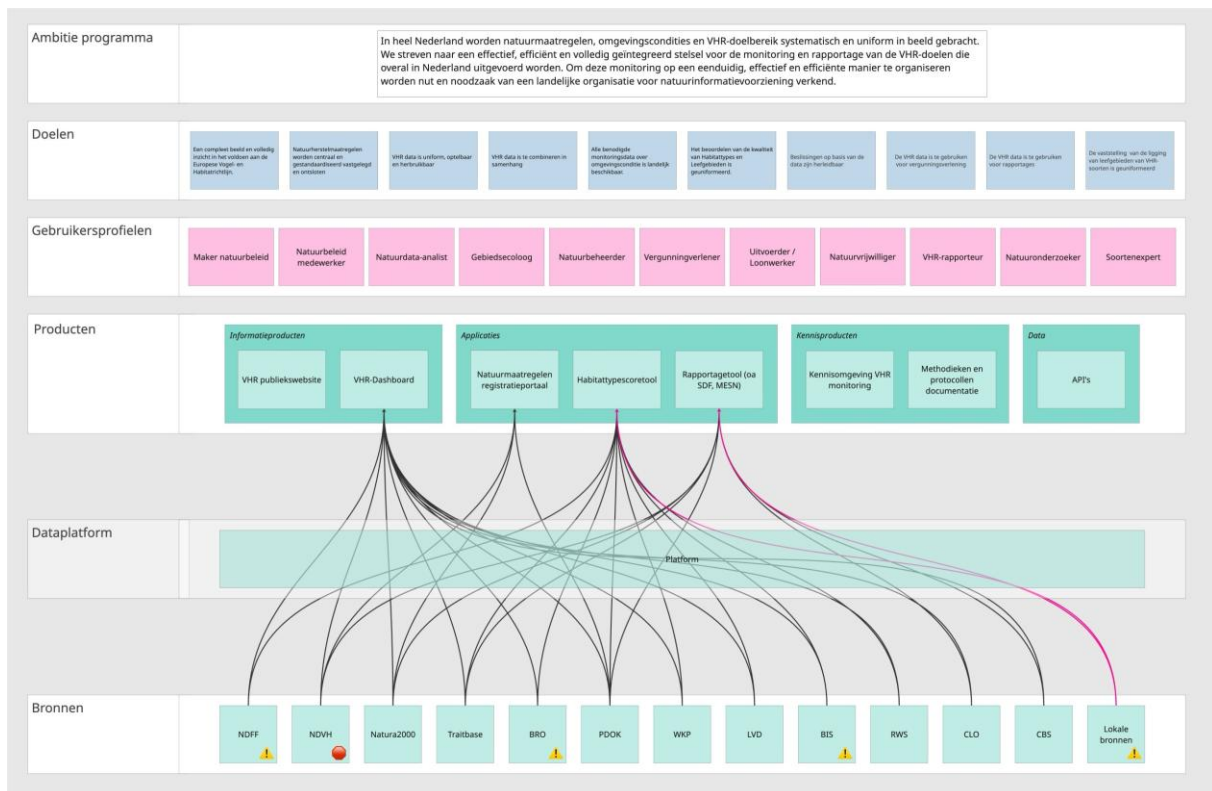
Zolang bronnen niet optimaal en langdurig ontsloten zijn, kiest men pragmatisch voor *herleidbaar naar de bron* in plaats van *data bij de bron* — altijd met zorgvuldige metadata-opslag als vangnet.

Dataplatform

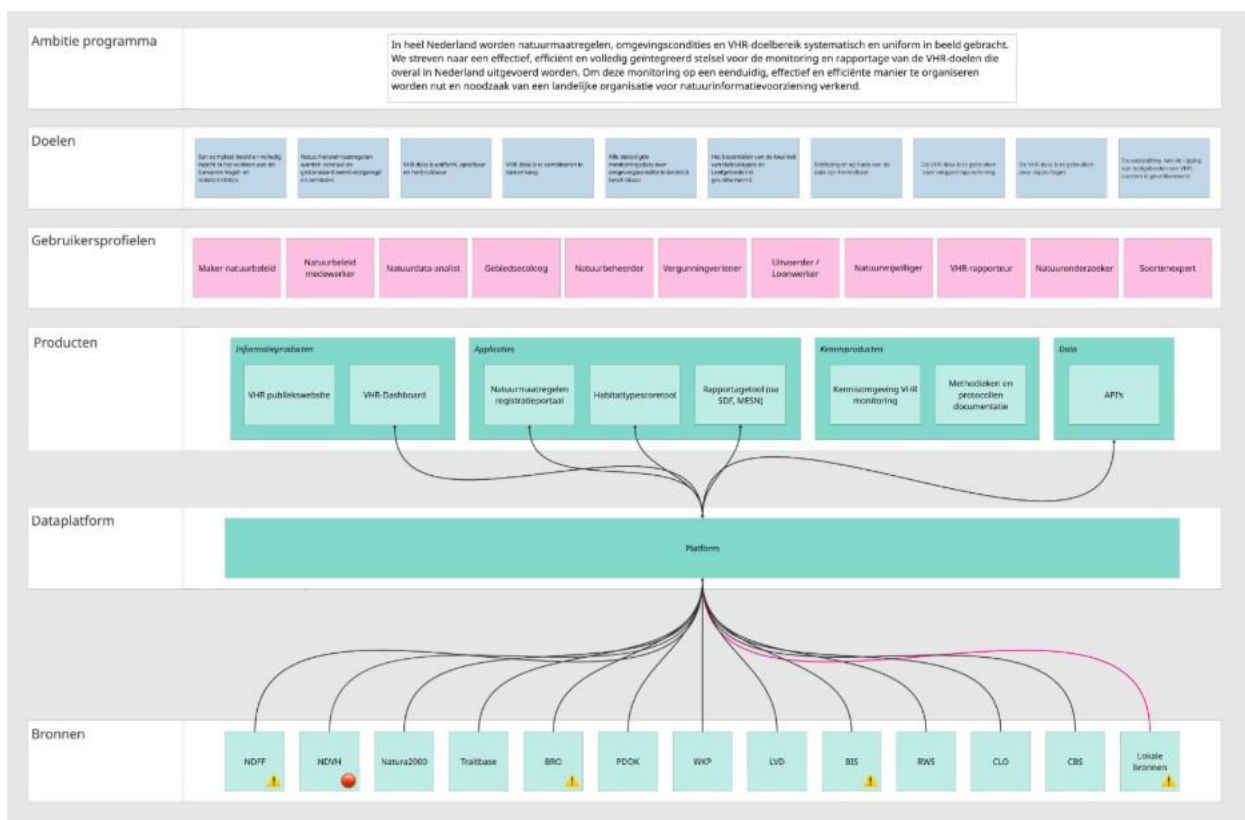
Doel en Context

Het Verbeterprogramma VHR-monitoring (VVM) streeft naar een uniform, landelijk systeem voor natuurmonitoring — zowel binnen als buiten Natura2000-gebieden, op land en zee. Het dataplatform is de technische ruggengraat die dit mogelijk maakt.

Het platform verzamelt, slaat op, verwerkt en ontsluit grote hoeveelheden natuurdata aan ketenpartners, onderzoekers en beleidsmakers — en helpt daarmee aan het voldoen van de VHR-doelen.

Relatie databronnen en producten zonder dataplatform

Relatie databronnen en producten met dataplatform

Vijf Kernfuncties

Het VVM Dataplatform beheert en ontsluit data als fundament voor betrouwbare natuurinformatie. Om dit duurzaam en toegankelijk te doen, is de datavoorziening opgebouwd rond vijf kernfuncties:

- Verzamelen: data ophalen van externe bronnen en aanleveraars
- Opslaan: bestendig en open opslaan voor tientallen jaren
- Geschikt maken: transformeren, combineren en aggregeren van data
- Uitleveren: machine-to-machine koppeling via API's en downloads
- Analyseren: visualisatietools en web omgevingen voor onderzoek

Data-centrisch Model

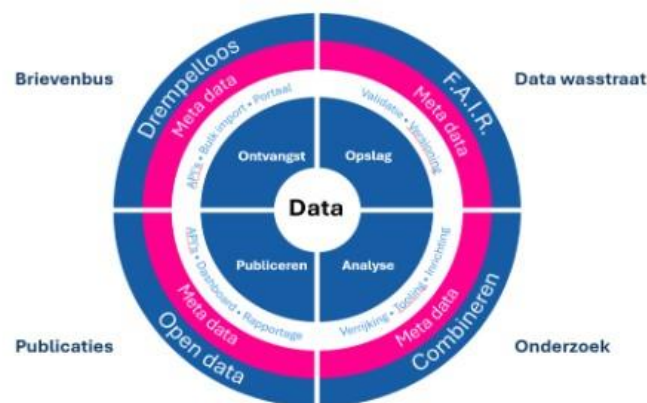
Het platform is ingericht volgens een data-centrisch model, verdeeld in vier kwadranten:

- Brievenbus — drempelloos ontvangen van data van aanleveraars
- Data wasstraat — valideren, transformeren en opslaan van ruwe data
- Onderzoek — klaarmaken van data voor analyse en gebruik
- Publicaties — uitleveren via API's, dashboards en rapportages

gehanteerd worden beschrijven het *wat*, niet het *hoe*, en zijn dus vergelijkbaar met de Architectural Building Blocks zoals TOGAF die kent.

Data-Centrisch model

In de Visie van het VVM programma rond data is onderstaand data-centrisch model gegeven.

Vanuit dit model is het dataplatform in vier kwadranten opgedeeld met verschillende verantwoordelijkheden. In dit model speelt Data Centrisme een grote rol. Een belangrijk

Data-centrisch model VVM Dataplatform

Leidende Principes

Functioneel

Bij de ontwikkeling van het VVM dataplatform gelden een aantal functionele uitgangspunten die richting geven aan de technische en organisatorische keuzes. Deze principes zorgen ervoor dat het platform robuust, transparant en toekomstbestendig is, en tegelijkertijd voldoet aan de wettelijke en beleidsmatige kaders:

- Data-agnostisch: platformwerking onafhankelijk van datavorm
- Traceerbaarheid: volledige lineage en logging van alle bewerkingen

- Compliance: AVG, Archiefwet, BIO, Rijkscloudbeleid, NORA, PETRA
- Datacatalogus met uitgebreide metadata en onderlinge relaties

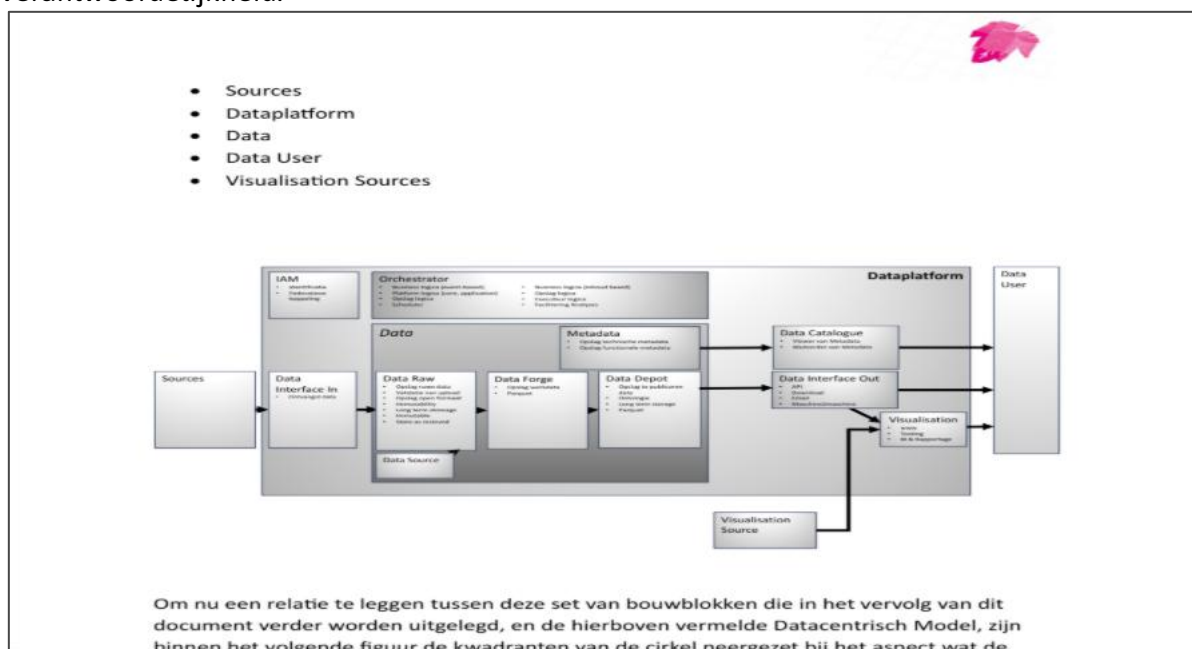
Implementatie

Naast de functionele uitgangspunten gelden er ook een aantal ontwikkel- en implementatie principes die bepalen hóé het VVM-dataplatform wordt gebouwd. Deze principes weerspiegelen een moderne, pragmatische aanpak waarbij wendbaarheid, onafhankelijkheid en transparantie centraal staan

- Fail fast & Agile: snel testen, snel bijsturen
- Geen vendor lock-in: open standaarden en leverancier-onafhankelijk
- Open Source tenzij: publiek geld → publiek beschikbare software
- Cloud-only: schaalbaarheid, duurzaamheid en toekomstbestendigheid

Architectuur: Bouwblokken

Het platform bestaat uit modulaire Architectural Building Blocks, gebaseerd op de principes Separation of Concerns en modulariteit. Elk bouwblok heeft een heldere eigen verantwoordelijkheid.

Architectuur bouwblokken VVM Dataplatform

Belangrijkste bouwblokken

- IAM (Keycloak) — Identity & Access Management, inclusief federatieve koppeling IAM regelt wie toegang heeft tot welke data met welke rechten
- Data Interface In — drempelvrije ontvangst van data in alle formaten Aanlevering van data eenvoudig maken voor ketenpartners
- Orchestrator — aansturing van alle processen via business rules en scheduler Mechanisme dat dataprocessing op het platform automatiseert.
- Data Raw — onveranderlijke opslag van ruwe data (immutability, open formaat) Deze opslag zorgt ervoor dat de originele data in het originele formaat blijft bestaan

- **Data Forge** — werkruimte voor verwerking en transformatie
Transformatie van data o.a. naar het Parquet file formaat zodat de data ook over decennia toegankelijk blijft ook als bestaande technologieën niet meer bestaan
- **Data Output** — publicatieklare data conform de ontologie
Schoongemaakte data voorzlen van metadatering beschikbaar gemaakt voor analyses
- **Metadata & Data Catalogue (GeoNetwork)** — vindbaarheid en context
Dit mechanisme maakt de data vindbaar vanuit andere IT systemen, ook buiten het dataplatform
- **Data Interface Out** — API's, downloads en machine-to-machine levering
Mechanisme om data geautomatiseerd toegankelijk te maken voor andere IT systemen
- **Visualisation** — web-based dashboards, BI-tools en rapportage Analyse, rapportage en visualisatie gereedschappen

Technische Keuzes (Solution Design)

Aspect	Keuze & Motivatie
Opslag	Parquet-bestanden op S3 — open formaat, toekomstbestendig, breed ondersteund
Query-laag	DuckDB — open source, benadert Parquet als database, ondersteunt geo-data
Containerisatie	Docker — portabiliteit, separation of concerns, future-proof (Kubernetes-ready)
IAM	Keycloak — open source, OAuth 2.0 / SAML / OpenID Connect, MFA, federatief
Metadata	GeoNetwork — datacatalogus met sterke koppeling aan metadata-opslag
CI/CD & OTAP	Geautomatiseerd testen, gescheiden omgevingen (Ontwikkeling/Test/Acceptatie/Productie)

Beveiliging & Compliance

Het VVM dataplatform verwerkt en ontsluit gevoelige (overheids)informatie, waardoor beveiliging en compliance geen bijzaak zijn maar een integraal onderdeel van de platformarchitectuur. De volgende maatregelen en kaders borgen dat het platform veilig, controleerbaar en juridisch compliant functioneert

- DDoS-mitigatie via geavanceerde netwerkbescherming en automatische schaalmechanismen

- Toegangsbeheer met tokens en fijnmazige autorisatieregels per dataset en API
- Volledige audit-logging en metrics voor transparantie en compliance
- Gegevensbescherming conform AVG, inclusief restricties voor kwetsbare soorten
- Kosten en risico's zijn uitgewerkt in het VVM Jaarplan 2026

Databronnen

Voor de applicaties hebben we verschillende externe databronnen nodig. Hier zit per applicatie overlap in. Dit geeft ons de lijst van kerndatabronnen.

NDVH	Status	Impact
Vegetatiekaarten	🔴 Nog niet beschikbaar binnen de NDVH	Stap in scoretool voor maatlatten kan niet geautomatiseerd worden
Oplossingsrichting 1. in gesprek hoe we kunnen ondersteunen bij oplossen probleem, 2. we schakelen direct met voortouwnemer en tbo om testdata te kunnen krijgen		
Habitattypekaarten	Status	Impact
	⚠️ Meestal alleen T0 kaarten aanwezig. Geen oude inzicht wanneer T1 en T2 beschikbaar komen	Score in scoretool voor maatlatten wordt onbetrouwbaar omdat er data gebruikt wordt. kaarten
Oplossingsrichting 1. in gesprek hoe we kunnen ondersteunen bij oplossen probleem, 2. we schakelen direct met voortouwnemer om testdata te kunnen krijgen		

NDFF	Status	Impact
Waarnemingen	⚠️ Nog geen direct Herhalende aanvraag indienen bij datakoppeling mogelijk	helpdesk via een API
Oplossingsrichting 1. Gevraagd om versnelling voor tussenoplossing. Na toezegging nog geen zicht van oplevering API		

BRO	Status	Impact
-----	--------	--------

Oppervlaktewater	 1. Niet alle monitoringsdata zijn onderdeel van BRO, 2. niet alle organisaties mogen leveren	Organisaties wachten af met monitoren of ze zorgen zelf voor opslag waarbij landelijke van uniformering uit beeld verdwijnt.
	Oplossingsrichting 1. In gesprek met BRO (via TNO), WEnR en BIJ12 over uitbreiding 2. In gesprek met WEnR voor aanlevering via hun BIS database	
	Status	Impact
GVG, GLG, GHG	 Data is aanwezig. Toetsen op volledigheid en omrekenen naar gewenste format, vanwege onbekende bodemlagen en verstoringen kan de uitkomst alsnog incorrect zijn.	Beslissingen op basis van de waardes kunnen tot niet wenselijke situaties leiden in beleid en het veld
	Oplossingsrichting 1. Daar waar het toegepast worden de mogelijkheid tot correctie aanbieden.	

Water Kwaliteits Portaal (WKP)	Status	Impact
Oppervlaktewater	 Niet alle Organisaties wachten af met monitoringsdata monitoren of ze zorgen zelf voor categoriën horen thuis in opslag waarbij landelijke WKP	uniformering uit beeld verdwijnt.
	Oplossingsrichting 1. zoeken naar een alternatieve landingsplek	

Natura2000.nl		
	Status	Impact
Gebiedsdoelstellingen	\$% Informatie is beschikbaar. Website gaat opnieuw gebouwd worden.	Databron kan verdwijnen of veranderen. Dit vraagt een aanpassing vanuit het dataplatform.
	Oplossingsrichting 1. afstemmen met LVVN over programma van eisen voor nieuwe site en de planning.	
	Status	Impact
Gebiedsomschrijvingen	\$% Informatie is beschikbaar. Website gaat opnieuw gebouwd worden.	Databron kan verdwijnen of veranderen. Dit vraagt een aanpassing vanuit het dataplatform.
	Oplossingsrichting 1. afstemmen met LVVN over programma van eisen voor nieuwe site en de planning.	

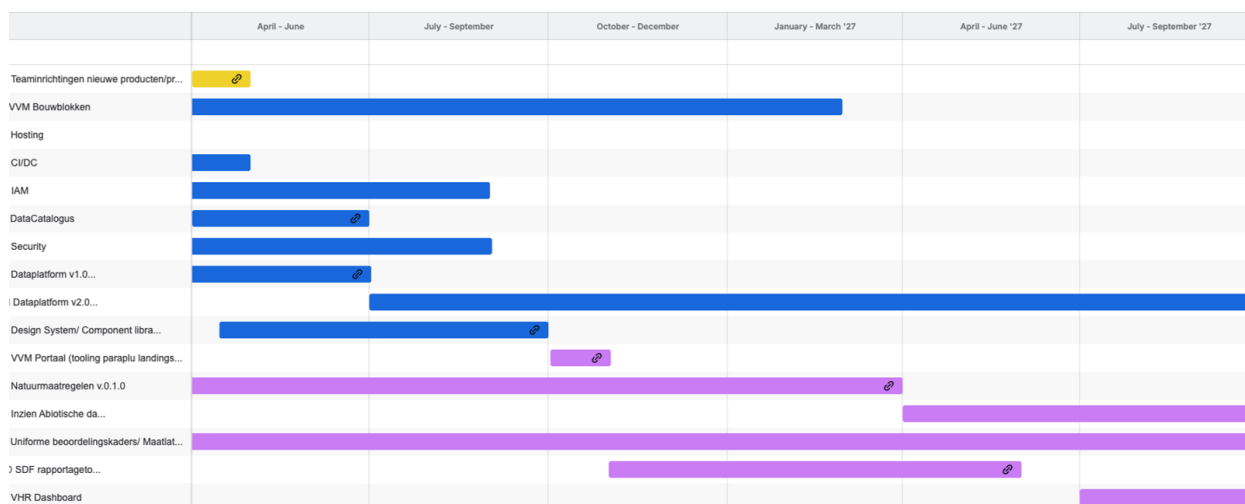
Traitbase		
	Status	Impact
VHR soortenlijsten	\$% Informatie is beschikbaar.	
	Oplossingsrichting	
	Status	Impact
HR Habitattypes	\$% Informatie is beschikbaar.	
	Oplossingsrichting	

Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK)		
	Status	Impact
Natura2000 gebiedsgrenzen	\$% Informatie is beschikbaar.	

Oplossingsrichting

IKN	Status	Impact
NNN gebiedsnamen	!" Niet beschikbaar binnen IKN	Gebieden kunnen alleen gevonden worden op basis van geo gegevens. Dit geeft beperking voor gebruikers zonder directe gebiedskennis en voor tekstuele rapportage.
Oplossingsrichting 1. Provincies hebben aangegeven hier mogelijk tijd in te steken als de vraag vanuit de gebruiker helder is. 2. we schakelen direct met voortouwnemer om testdata te kunnen krijgen		
	Status	Impact
NNN gebiedsgrenzen	\$% Informatie is beschikbaar. Toetsen op volledigheid.	
Oplossingsrichting		

Planning

Planning van registratieportaal Natuurmaatregelen is al opgenomen in jaarplan Natuurmaatregelen en zal hier verder niet behandeld worden.

Q2 2026

Dataplatform

Nieuwe Ontwikkel- en Productieclusters ingericht in de cloud 2026

Oplevering versie 1.0 DataPlatform 30 juni 2026

Ontsluiting databronnen N2000, PDOK, WKP

Knelpunten analyse Databronnen NDVH, NDFF, BRO, RWS, BIS, Traitbase.

Q3 2026

Dataplatform

Gegevens Uitwisseling Overeenkomst versie 0.8

Ontwikkeling generieke API's

Planvorming knelpunten databronnen mitigatie

Habitatype scoretool (Maatlat)

Applicatie ontwikkelen voor drie gebieden om 1 terrestrische habitatype en 4 van de 9 indicatoren te scoren. Testen met eindgebruikers. Dit geeft inzicht in de systematiek. Kwaliteit van databronnen die nodig zijn voor de indicatoren wordt getoetst en er kan een verbeterplan opgesteld worden waar nodig. We krijgen inzicht hoe we expert judgement kunnen vastleggen. En het dient als voorbeeld voor andere VTN-ers.

Sharepoint Omgevingscondities (kennisomgeving)

Migratie van Sharepoint naar een open online omgeving. Het delen van kennis wordt makkelijker. Andere programmalijnen kunnen ook gebruik gaan maken van de omgeving.

VHR-Dashboard

Probleemstelling afronden. Aanpak oplossingsrichting bepaald. Met de inzichten kan er een keuze gemaakt worden welke richting het dashboard ontwikkeld gaat worden.

Leefgebieden van Soorten

Met programmalijn verkenning van de probleemstelling. Proces ondersteunen door middel van visuele prototypes van mogelijke oplossingsrichtingen op basis van eerste probleemverkenningen. Dit brengt het proces verder dan alleen gesprekken doordat ideeën zichtbaar worden gemaakt. Dit geeft belangrijke input voor de uiteindelijke probleemstelling.

Rapportagetool (oa SDF)

Voor de SDF rapportage is al voorwerk gedaan met de VTN-ers, LVVN en WEnR. Door LVVN is een handleiding geschreven voor het nieuwe format dat in 2028 voor alle N2000 gebieden ingezet moet worden. Oplossingsrichting uitwerken en testen met eindgebruikers (VTN, LVVN) zodat we weten wat er ontwikkeld moet worden.

Design Systeem

Basis bouwstenen voor alle producten en unieke bouwstenen voor Natuurmaatregelen zijn gebouwd, getest en ingezet binnen het product. Governance van het design systeem is binnen het team belegd.

Q4 2026

Dataplatform

Ontsluiting databronnen NDVH, NDFF

Habitattype scoretool (Maatlat)

Nederland N2000 gebieden, 1 terrestrische habitattype, 8 van de 9 indicatoren. Testen met eindgebruikers. Dit geeft de VTN-ers met dit habitattype inzicht in het proces van de systematiek en de automatisering van het proces. Het bereid hun voor op de volgende habitattypen. Kwaliteit van databronnen die nodig zijn voor de indicatoren wordt getoetst en er kan een verbeterplan opgesteld worden waar nodig.

Sharepoint Omgevingscondities (kennisomgeving)

Geen activiteit

VHR-Dashboard

Geen activiteit

Leefgebieden van Soorten

Probleemstelling afronden en mogelijke oplossingsrichtingen verkennen en testen met eindgebruikers. Indicatoren en databronnen verkennen voor systematiek van het maken van kaarten.

Rapportagetool (oa SDF)

Afronden oplossingsrichting en opstarten development.

Design Systeem

Unieke bouwstenen voor Habitattype scoretool zijn gebouwd, getest en worden ingezet.

Q1 2027

Habitattype scoretool (Maatlat)

Nederland N2000 gebieden, 9 terrestrische habitattypen, 9 van de 9 indicatoren. Dit geeft alle VTN-ers inzicht in het proces van de systematiek en de automatisering van het proces. Het bereid hun voor op de volgende habitattypen. Kwaliteit van databronnen die nodig zijn voor de indicator wordt getoetst en er kan een verbeterplan opgesteld worden waar nodig.

Sharepoint Omgevingscondities (kennisomgeving)

Geen activiteit

VHR-Dashboard

Geen activiteit

Leefgebieden van Soorten

Afhankelijk van snelheid en keuzes inhoudelijke ontwikkelingen Leefgebieden.

Rapportagetool (oa SDF)

Start is afhankelijk van doorlooptijd registratieportaal Natuurmaatregelen. Ontwikkelen van de rapportage omgeving. Inladen oude SDF rapportage data. Testen met eindgebruikers.

Design Systeem

Unieke bouwstenen voor Rapportagetool zijn gebouwd, getest en worden ingezet.

Q2 2027

Dataplatform

Oplevering versie 2.0 op 30 juni 2027

Ontsluiting resterende databronnen

Habitattype scoretool (Maatlat)

Alle N2000 gebieden, alle terrestrische habitattypen, 9 van de 9 indicatoren. Voorbereiden voor aquatische habitattypen. Systematiek omzetten naar rekenregels. Indicatoren en databronnen verkennen.

Sharepoint Omgevingscondities (kennisomgeving)

Geen activiteit

VHR-Dashboard

Verkennen oplossingsrichting en testen met eindgebruikers om in Q3 te kunnen starten met ontwikkelen.

Leefgebieden van Soorten

Afhankelijk van snelheid en keuzes inhoudelijke ontwikkelingen Leefgebieden.

Rapportagetool (oa SDF)

Hele werkproces testen met drie N2000 gebieden en VTN-ers en LVVN. Met de opgedane kennis kan in het volgende kwartaal de tool gebruikt worden door alle VTN-ers.

Design System

Doorontwikkeling op basis van behoeften uit producten.

Governance

De huidige governance structuur van Data&IV wordt in 2026 omgebouwd. Het Ontwikkelteam blijft bestaan, de Afstemcirkel wordt uitgebreid met een tactisch ITboard en er komt een strategisch IT-board die de stuurgroep gaat ondersteunen. De aanleiding is dat er specifieke kennis nodig is voor de vraagstukken waar Data&IV mee te maken krijgt. Vraagstukken die voorbijkomen binnen de programmalijn gaan over datamanagement, eigenaarschap van data, openbaarheid van data wanneer er verschillende bronnen gecombineerd worden, productideeën toetsen op haalbaarheid, portfoliomanagement van producten, etc. Deze is nu nog te weinig aanwezig binnen de huidige governance waardoor de programmalijn genoodzaakt is de expertise per vraagstuk zelf te zoeken binnen (en waar nodig buiten) de aangesloten organisaties. Data&IV heeft op vijf domeinen ondersteuning nodig: Technisch/IT, Vakinhoudelijk, Productontwikkeling, Samen ontwikkelen en Juridische kaders.

Bij de ontwikkeling van producten werkt Data&IV samen met de programmalijnen en hun Ontwikkel- en pilotteams en de Afstemcirkels. Voor producten die programmalijn overstijgend zijn zet Data&IV zelf een tijdelijk pilotteam op om input op te halen, problemen en oplossingen te definiëren en deze te toetsen.

Voor 2026 moet het Ontwikkelteam uitgebreid worden qua expertises en bemensing. Daar is nu nog maar een lid van over. Dit is een zorg binnen Data&IV omdat dit geen representatief beeld van het werkveld geeft en niet alle domeinkennis is nu aanwezig. De Afstemcirkel wordt uitgebreid met een aantal mensen voor een tactisch IT board. Vooral het juridische kader heeft aandacht nodig, daar is nu ondersteuning uit BIJ12 georganiseerd voor de programmalijn maar nog niet binnen de Afstemcirkel. Voor de strategische IT board worden profielen opgesteld om de juiste expertise en mandaat binnen de board te werven.

Colofon

Addendum Data & IV Jaarplan 2026

Versie 0.9 t.b.v. Stuurgroep NM&IV, 10 juni 2026

Verbeterprogramma VHR-monitoring, programmalijn Data & IV

Voor vragen, suggesties en complimenten over dit jaarplan: vvm@bij12.nl